

Strategisch Kader 2022 – 2023

Inhoud

1. Inleiding	2
2. Missie en Visie.....	3
3. De scope van de NVVB	5
4. Strategische uitgangspunten.....	6
5. Hoofdthema`s	9
6. Producten en diensten	15
7. De vereniging.....	20
8. Begroting	21

1. Inleiding

De Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken (NVVB) ondersteunt gemeenten bij hun verantwoordelijkheden op het gebied van Burgerzaken, zodat zij elke inwoner en ondernemer in Nederland een uitstekende dienstverlening kunnen bieden.

Daarbij is de afgelopen jaren de focus op het vakgebied Burgerzaken verscherpt.

Dit was onder meer nodig doordat de digitalisering van dienstverlening en maatschappelijke ontwikkelingen het vakgebied Burgerzaken sterk verandert. De NVVB speelt in op die veranderingen en anticipeert daarop waar mogelijk. Dat vraagt om een helder beeld van de inhoud en grenzen van het vakgebied om onze ondersteuning op dat gebied waar te kunnen maken. Tegelijkertijd blijkt dat de invulling qua dienstverlening binnen en rond dit vakgebied per gemeente kan verschillen en dat een zekere flexibiliteit daarin van belang blijft voor de NVVB.

Dit Strategisch Kader omvat een nadere bepaling en beschouwing van het domein Burgerzaken, waarvan de NVVB de belangen van gemeenten behartigt. Aan de hand van deze nadere omschrijving en afbakening van het vakgebied, kunnen thema's die de NVVB de komende jaren op de agenda verwacht, beter worden geduid en behandeld.

Het Strategisch Kader 2022-2023 is een kader waaraan alle activiteiten en standpunten van de NVVB (kunnen) worden getoetst. Jaarlijks zijn er altijd onderwerpen die we vooraf zien aankomen, maar ook elk jaar zijn er weer onderwerpen die niet voorzien waren, maar wel degelijk ons vakgebied raken en onze aandacht vragen. De NVVB hanteert een generiek strategisch kader om per onderwerp specifiek te kunnen beoordelen in hoeverre het tot ons domein behoort, welke prioriteit het vraagt en binnen welke randvoorwaarden een advies erover of uitvoering ervan in beginsel moet vallen.

Naast het Strategisch Kader is er een begrotingskader van toepassing waarbinnen de werkzaamheden van de NVVB moeten worden uitgevoerd. Dit financiële kader voor 2022 wordt dan ook als onderdeel van het Strategisch Kader voor 2022-2023 toegelicht.

Een excellente dienstverlening van de gemeenten aan burgers en bedrijfsleven op het vakgebied Burgerzaken vanuit goed uitvoerbare wet- en regelgeving – ook in Europees verband en in relatie met Caribisch Nederland - blijven centraal staan in de positionering en belangenbehartiging van de NVVB.

2. Missie en Visie

Missie

De NVVB ondersteunt gemeenten bij hun verantwoordelijkheden op het gebied van Burgerzaken (persoonsinformatiemanagement, identiteitsmanagement, verkiezingen en daarmee samenhangende dienstverlening), zodat zij elke inwoner en ondernemer in Nederland een uitstekende dienstverlening kunnen bieden.

Visie

Het is de ambitie van de NVVB om te bewerkstelligen dat er steeds betere dienstverlening van gemeenten op het vakgebied Burgerzaken aan de burger en het bedrijfsleven wordt gerealiseerd. Zij werkt aan die ambitie door de volgende activiteiten:

Adviseren

De NVVB adviseert gemeenten, individuele leden en publieke organisaties op de inhoudelijke thema's die van belang zijn om de dienstverlening in Nederland te verbeteren. Gemeenten worden direct geholpen door de kennis en expertise bij de NVVB.

Belangen behartigen

De NVVB behartigt de belangen van gemeenten. Om deze rol goed te vervullen, heeft de NVVB veelvuldig contact met haar achterban, de voor ons domein relevante ministeries en ketenpartners. Door proactief te handelen, streeft de NVVB naar maximale invloed aan de voorkant van ieder nieuw proces en bij veranderingen. Op deze wijze toetst de NVVB steeds tijdig de uitvoerbaarheid, kwaliteit en financiële haalbaarheid, adviseert daarover en doet voorstellen.

Verbinden

De NVVB verbindt gemeenten en individuele leden met elkaar en met relevante partners. De NVVB opereert verbindend in het veld van samenwerkingspartners. Hierbij staat de samenwerking tussen de publieke, private en wetenschappelijke sector centraal. De NVVB is een gewilde en betrouwbare partner voor andere (overheids)organisaties.

Ondersteunen

De NVVB ondersteunt gemeenten en individuele (gemeentelijke) leden. Het continu betrekken, bevragen, informeren en adviseren van de leden resulteert in een gedegen begrip van de gemeentelijke uitdagingen, en geeft de NVVB de mogelijkheid om gericht en op verschillende manieren gemeenten te ondersteunen. Dat gebeurt door mee te denken over complexe opgaven, maar ook door het aanbieden van diverse producten en diensten.

Vernieuwen

De NVVB helpt gemeenten en individuele leden te vernieuwen op persoonsinformatiemanagement, identiteitsmanagement, verkiezingen en daarmee samenhangende dienstverlening. De NVVB helpt gemeenten innoveren op dienstverlening, want de maatschappij (de klant) vraagt om een snelle aanpassing aan nieuwe wensen, omstandigheden en (technologische) mogelijkheden. Om hier goed op in te kunnen spelen, neemt de NVVB haar rol in met alle kennis en kunde aan de voorkant van deze veranderprocessen, zodat gemeenten sneller en beter kunnen innoveren. Hierbij staan te allen tijde kwaliteit, veiligheid, betrouwbaarheid en uitvoerbaarheid (proces-technisch, financieel en juridisch) centraal.

3. De scope van de NVVB

De NVVB benoemt voor de scope concreet wat zowel binnen als buiten de scope van onze vereniging valt. De aanleiding hiervoor is de steeds veranderende processen, wetgevingen en ontwikkelingen die op ons afkomen. Dit maakt het vakgebied van Burgerzaken interessant en dynamisch, maar leidt soms tot vraagstukken of bepaalde ontwikkelingen nou wel of juist niet bij de NVVB thuishoren. Het is handig om dit goed inzichtelijk te krijgen, zowel voor onze leden als voor bestuur, bureau en onze (keten)partners. Zo kunnen er o.a. keuzes worden gemaakt aan welke onderwerpen aandacht besteed wordt, bijvoorbeeld qua kennis en capaciteit.

In sessies met het Algemeen Bestuur, Dagelijks Bestuur, commissievoorzitters en een vertegenwoordiging van het bureau wordt dit besproken. Van sommige onderwerpen is het meteen duidelijk dat ze binnen de 'scope van Burgerzaken' en dus de NVVB vallen. Een paar voorbeelden hiervan zijn de burgerlijke stand, de BRP-bijhouding en -verstrekking, het vaststellen en vastleggen van identiteit en digitale identiteit, de uitgifte van paspoorten en NIK's en het organiseren van verkiezingen. Aanvullend daarop is het grote belang van persoonlijke dienstverlening aan burgers en bedrijfsleven. We streven naast digitale excellentie ook naar excellentie in het menselijk contact (hostmanship). Dit sluit aan op de doelstellingen van de zogenoemde inclusieve samenleving.

Andere onderwerpen bevinden zich in een 'grijs gebied'. In sommige gemeenten worden die wel en in andere niet tot de 'scope van Burgerzaken' gerekend. Dat kan afhankelijk zijn van een gekozen dienstverleningsmodel, organisatorische inrichting, de omvang en financiële situatie van gemeenten, geografische aspecten of beschikbare expertise, zo bleek uit de bespreking van diverse voorbeelden. De komende jaren blijven we de onderwerpen die zich in een 'grijs gebied bevinden' aandacht geven om waar mogelijk aan de hand van casuïstiek de scope van de NVVB nader uit te kristalliseren.

4. Strategische uitgangspunten

De kern van dit Strategisch Kader 2022-2023 bestaat uit negen strategische uitgangspunten die generiek gelden voor wat de NVVB raakt en past binnen de hierboven omschreven scope. Ze zijn bedoeld om een coherent en consistent kader te creëren: wat voor het ene onderwerp geldt, geldt (in beginsel) ook voor het andere onderwerp. Daarnaast draagt het bij aan versterking van de focus op 'Burgerzaken' (doen waar we goed in zijn) en aan anderen overlaten wat niet tot die specifieke rol behoort. Het kader maakt een eenvoudige(r) toetsing van prioriteiten mogelijk en biedt tegelijkertijd meer flexibiliteit tijdens de looptijd van het jaarplan op basis van actualiteit. Het geeft de NVVB een herkenbaar 'profiel' en scherpe positionering op haar vakgebied. Dit draagt bij aan een meer efficiënte en effectieve netwerkontwikkeling en waar nodig stakeholderanalyse. Het vertaalt zich ook naar de werkwijze van de organisatie. Een aandachtspunt is dat - gegeven deze uitgangspunten - de NVVB steeds alert en flexibel moet blijven richting haar doelgroep, gemeenten en omgeving en dat zij als algemeen beginsel ook hanteert dat aan eenmaal vastgestelde wet- en regelgeving in principe wordt meegewerkt ten behoeve van een optimale implementatie bij gemeenten. Dit past ook bij de plaats en rol van de NVVB in het bredere gemeentelijke domein.

De NVVB hanteert de volgende uitgangspunten voor haar strategische positionering en advisering ten aanzien van onderwerpen op het vakgebied Burgerzaken:

1. Identiteitsvaststelling en -vastlegging vinden plaats door gemeenten.

Een primaire taak binnen het Burgerzakendomein is het vaststellen en vastleggen van de identiteit van personen. De NVVB maakt zich sterk voor de positie van gemeenten hierin.

2. Aanvraag- en afgifteproces van identiteitsmiddelen vindt plaats door gemeenten.

Vanuit de primaire taak van het vaststellen en vastleggen van identiteiten, is een tweede primaire taak de uitvoering van het aanvraag- en afgifteproces van ID-middelen. De NVVB streeft naar een balans tussen excellente dienstverlening en het voorkomen en bestrijden van ID-fraude.

3. Dienstverlening is digitaal waar dat kan en persoonlijk waar dat nodig is.

De dienstverlening binnen het Burgerzakendomein ontwikkelt mee met de digitalisering van het aanbod op veel andere terreinen, zowel in de publieke als in de private sector. Daarbij wordt telkens gekeken naar het beoogde doel. Dat doel is niet de digitalisering op zich, maar de winst voor de samenleving, of wel het profijt voor de burger in samenhang met de efficiency-voordelen voor de overheid. Digitaal waar het nuttig is en persoonlijk waar dat moet. Ook indien dit doorverwijzing van burgers betreft naar andere gemeentelijke domeinen.

4. Gemeentelijke dienstverlening is plaatsonafhankelijk.

De diensten en producten van Burgerzaken zijn in beginsel niet gebonden aan de plaats waar personen wonen of waar een gebeurd feit heeft plaatsgevonden, dat moet worden aangegeven. Alleen in gevallen waarbij dat noodzakelijkwijs niet anders kan of als het de fout- of fraudekans vergroot kan hiervan worden afgeweken.

5. Processen zijn eenduidig en efficiënt ingericht.

De NVVB streeft naar het gezamenlijk maken van toepassingstools voor alle gemeenten voor alle (Burgerzaken)processen. Daarmee kunnen kosten worden bespaard en eventuele veranderingen ook eenvoudig worden doorgevoerd. Samenwerkingsmogelijkheden tussen gemeenten nemen hierdoor ook toe en voor burger en bedrijfsleven zijn er geen verschillen als ze plaatsonafhankelijk zaken doen met gemeenten rond dezelfde processen. Er kunnen daarbij uitvoeringsverschillen bestaan tussen gemeenten op basis van specifieke lokale bijzonderheden, maar in beginsel zijn de processen in de basis voor elke gemeente gelijk.

6. Processen zijn voor alle klanten eenvoudig en goed toegankelijk.

Alle dienstverleningskanalen voor burgers en bedrijven zijn eenvoudig toegankelijk, betrouwbaar en veilig. Naast dat digitale kanalen worden bevorderd moet er oog blijven voor hen die om welke reden dan ook een ander, bijvoorbeeld persoonlijk, kanaal willen of moeten gebruiken.

7. Gemeenten bepalen voor de taakuitvoering zelf hoe en met wie zij intergemeentelijk samenwerken.

De kwaliteit van diensten en producten kan worden verhoogd c.q. geborgd door samenwerkingen waarbij kennis en kunde is geclusterd. De regie over de mate en vorm van samenwerking ligt bij de gemeenten zelf. De groei van intergemeentelijke samenwerking, ook in het domein Burgerzaken, vraagt erom goed gefaciliteerd te worden door de rijksoverheid, onder andere in de vorm van passende wet- en regelgeving.

8. Uitvoerders van Burgerzakentaken zijn aantoonbaar bekwaam.

Het werk binnen het domein Burgerzaken wordt in rap tempo complexer. De effecten van eventuele fouten en/of omissies, bijvoorbeeld bij de toepassing van (internationaal) personen- en familierecht, nationaliteitsrecht en vaststelling en vastlegging van identiteiten, kunnen groot zijn. De vakdeskundigheid, competenties en vaardigheden van uitvoerders zijn daarom van groot belang. Opleidingen en trainingen spelen in op die ontwikkeling. De NVVB streeft daarbij naar aantoonbaarheid van het gewenste niveau van vakdeskundigheid en competenties door erkende, onafhankelijke toetsing. Verworven vakdeskundigheid

en competenties dienen tevens aantoonbaar op het gewenste peil gehouden te worden.

9. De NVVB denkt na over de ontwikkeling van de vereniging. De vereniging staat voor kwaliteit van dienstverlening door haar leden op het vakgebied Burgerzaken.

De beroepsgroep 'Burgerzaken' bestaat uit personen die werkzaam zijn in het domein Burgerzaken voor of bij gemeenten. De belangenbehartiging door de NVVB richt zich op dit domein en daarbinnen primair op gemeenten. Het vakgebied Burgerzaken betreft daarnaast ook ketenpartners zoals samenwerkingsverbanden, ministeries en rijksdiensten, ICT-leveranciers, opleiders, uitgevers en andere relevante bedrijven. De NVVB onderzoekt op welke wijze zij via de activiteiten van de vereniging ook deze partijen aan thema's en dienstverlening op het gebied Burgerzaken kan verbinden in het belang van de uitvoering van Burgerzaken taken door gemeenten.

5. Hoofdthema's

Persoonsinformatiemanagement

Feiten die plaatsvinden in het leven van mensen leggen we vast, zowel in de BRP als in akten van de Burgerlijke Stand. Burgers zijn met elkaar verbonden via afstamming of verbintenis. Omgaan met persoonsgegevens vraagt een groot besef van privacybescherming. Het domein Burgerzaken heeft het monopolie op de verzameling, registratie en verstrekking van de meest elementaire persoonsgegevens binnen de kaders van de wet. Daarbij wordt Burgerzaken geconfronteerd met een complex geheel aan wet- en regelgeving waarbij ook internationaal personen- en familierecht en nationaliteitsrecht en internationale verdragen getoetst moeten worden.

De Basisregistratie personen (BRP) en de burgerlijke stand behoren tot de corebusiness van de NVVB.

Basisregistratie personen (BRP)

- Met behulp van de Basisregistratie personen (BRP) kan wet- en regelgeving worden uitgevoerd en kunnen diverse producten en diensten worden geregeld voor burgers, instanties en diverse instellingen.
- Gevoed door onder meer de burgerlijke stand en de burger zelf moet de BRP hoge gegevenskwaliteit bieden ten behoeve van de processen bij afnemende organisaties.
- De BRP moet doorontwikkeld worden en aangevuld met onder andere contactgegevens van de burger en het tijdelijk verblijfsadres van niet-ingezetenen. Hoe de doorontwikkeling vorm gaat krijgen, staat beschreven in de brief van de Staatssecretaris van BZK aan de Tweede Kamer van september 2020. Het Rijk werkt daarbij met een ontwikkelagenda waarin de onderwerpen die worden aangepakt gerangschikt zijn opgenomen. Op de ontwikkelagenda staan onder meer de 'Samenhang van de BRP met de burgerlijke stand' en 'Bevragen bij de bron'. De NVVB is voorstander van een uiteindelijke integratie van de BRP en de registers van de Burgerlijke Stand. De NVVB participeert in de programmaraad en werkgroepen en stuurt dus mee.
- De processen voor bijhouding van de BRP worden steeds meer gedigitaliseerd. Dit ook en vooral waar de burger zelf een actieve rol heeft, zoals bijvoorbeeld bij het doen van aangiften. Deze ontwikkelingen vragen een voortdurende toetsing en beoordeling op risico's, zoals fraude.
- De NVVB wil een beter zicht op verblijfsadressen van arbeidsmigranten bevorderen. Enerzijds om misstanden te voorkomen en te bestrijden en anderzijds om de leefomstandigheden van arbeidsmigranten structureel te verbeteren. De NVVB participeert hiervoor in diverse gremia, zoals onder andere het Gebruikersoverleg BRP.

- We hebben veel aandacht voor de problematiek rondom gemeentelijke briefadressen. Een bijzonder aandachtspunt hierbij is de last die feitelijke bewoners van een adres kunnen hebben als iemand nog is ingeschreven op hun adres terwijl deze persoon er geen woon- of verblijfadres (meer) heeft.
- Het Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft aangekondigd om medio 2022 te stoppen met de 2^e legalisatie, die op de buitenlandse posten gezet wordt. Nu de legalisatie BUIZA wegvalt vindt de NVVB dat medewerkers bij gemeenten en bij de IND gefaciliteerd moeten worden om een goed besluit te kunnen nemen over de echtheid van een buitenlands brondocument. De NVVB participeert in de werkgroep Legalisatie en neemt deel aan het directeurenoverleg Legalisatie. Hierin zitten de directeuren van BUZA, Bzk, IND, RvIG, J&V en de NVVB die gaan over het legalisatieproces.
- Op dit moment is er veel aandacht voor het bepalen en registreren van het gezag. De NVVB vindt dat er betere ontsluiting van de gezagsgegevens moet komen, waarmee gemeenten bij de uitvoering van hun taken in voorkomend geval ondersteund worden bij het bepalen van het gezag. Zodra dit project meer vorm krijgt beoordelen we of de NVVB nog een nader standpunt moet innemen. De NVVB neemt deel aan de werkgroep ontsluiten gezagsgegevens en aan het overleg Stuurgroep IV Jeugdbescherming.

Burgerlijke stand

- Het vervaardigen van akten die dwingende bewijskracht hebben van het rechtsfeit dat zij weergeven, is de belangrijkste taak van de ambtenaar van de burgerlijke stand. Bij de vervaardiging van akten ontleent de ambtenaar van de burgerlijke stand het grootste deel van de daarvoor benodigde gegevens aan de BRP. De ambtenaar van de burgerlijke stand (ABS) baseert veel van zijn beslissingen mede op gegevens in de BRP. Daarmee zijn de burgerlijke stand en de BRP over en weer sterk met elkaar verbonden. Tegen deze achtergrond blijft de NVVB actief het gesprek voeren, activiteiten organiseren en stimuleren over de toekomst en meer efficiënte en effectieve inrichting van de burgerlijke stand en de BRP.
- De burgerlijke stand speelt een rol bij de (ceremoniële) wensen van burgers als zij een huwelijk of geregistreerd partnerschap met elkaar willen aangaan. De NVVB heeft daarbij oog voor maatschappelijke ontwikkelingen en veranderende behoeften en wensen. We staan hierbij wel voor juiste uitvoering van wet- en regelgeving. Daarbij is de afbakening voor wat de rol van Burgerzaken is of kan zijn ook een onderwerp.
- De digitale geboorteaangifte, overlijdensaangifte en melding voorgenomen huwelijk of geregistreerd partnerschap is inmiddels mogelijk. De wetgever wil de Wet elektronische dienstverlening burgerlijke stand gaan evalueren in 2023. Dan moet ook duidelijk worden hoe de Wet elektronische dienstverlening burgerlijke stand verder vorm gaat krijgen. Dit betreft dan vooral hoe uittreksels en afschriften van akten op digitale wijze verstrekt

kunnen worden en de mogelijkheid van digitale akten. De NVVB is er voorstander van om te komen tot integratie van de BRP en de registers van de burgerlijke stand. We realiseren ons dat de weg daar naartoe geleidelijk zal zijn en gepaard zal gaan met tussentijdse mijlpalen. De NVVB ontwikkelt hiervoor een visie op de digitale burgerlijke stand.

- De NVVB geeft door reactie op consultaties aan waar eventuele knelpunten in de uitvoering verwacht worden en doet voorstellen voor eventuele oplossingen van deze knelpunten. Ook door te praten met beleidsmakers probeert de NVVB in vroeg stadium haar invloed uit te oefenen. Ontwikkelingen die de komende jaren gaan spelen zijn: de invoering van de mogelijkheid van dubbele namen, de wijziging van het geslacht op de geboorteakte, genderidentiteit, gezag na erkenning, deelgezag, beschermd bevallen en draagmoederschap.
- Op het terrein van het internationaal privaatrecht speelt de verordening Brussel II Bis een rol bij de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken. Dat is zowel voor de burgerlijke stand als de BRP bijvoorbeeld van belang voor de acceptatie van echtscheidingen die buiten Nederland tot stand komen. De NVVB onderzoekt op dit moment wat dit betekent voor de uitvoering.
- Wat betreft de ingehuurde (B)ABS vindt de NVVB dat er een oplossing moet komen, waarbij gemeenten deze binnen de kaders van de wet formeel volledig kunnen inzetten om alle (B)ABS taken daadwerkelijk te kunnen uitvoeren. Hierover is de NVVB in overleg met het ministerie van J&V.

Nationaliteit

- Burgers die geen Nederlander zijn, kunnen de Nederlandse nationaliteit verkrijgen door te opteren of te naturaliseren. Bij opteren maakt Burgerzaken de optiebevestiging. Bij naturalisatieprocedures heeft Burgerzaken een adviserende rol. Dit vraagt specialistische kennis van nationaliteitswetgeving - en -regelgeving.
- Onderwerpen die spelen zijn: de registratie van staatloosheid en het verminderen van geregistreerde onbekende nationaliteiten in de BRP en de RANOV-ers. De NVVB pleit voor een duidelijke instructie voor de vaststelling van staatloosheid en voor het voorkomen en verminderen van de registratie van de nationaliteit "onbekend". De NVVB participeert in diverse werkgroepen, waaronder de Expertgroep staatloosheid.

Identiteitsmanagement

- De NVVB is van mening dat het vastleggen en vaststellen van de identiteit van in Nederland wonende burgers moet plaatsvinden bij en door de gemeenten door aantoonbaar gecertificeerde medewerkers.
- Hiervoor houden wij het ID-protocol bestemd voor Burgerzakenmedewerkers en -managers actueel.
- Wij zijn van mening dat innovatieve ontwikkelingen zoals live enrolment meer aandacht moeten krijgen. In het proces van identiteitsvaststelling en -vastlegging is van groot belang dat een digitale opname van het gelaat wordt gemaakt die opgenomen wordt in de chip op een identiteitsdocument. Hierbij streven wij naar zo min mogelijk apparatuur op de balie en dat deze voor meerdere doeleinden wordt ingezet: zowel voor reisdocumenten als voor rijbewijzen. Om deze processen adequaat te kunnen inrichten en organiseren vinden wij dat er bij gemeenten bij zoveel mogelijk balies een camera moet komen waarmee een digitale opname gemaakt kan worden. Multifunctioneel gebruik van deze camera's, waarbij ze ook gebruikt kunnen worden om documenten te scannen en te beoordelen op de echtheidskenmerken, heeft onze sterke voorkeur. Wij gaan hier de komende periode veel aandacht voor vragen bij de verantwoordelijke ministeries en onze ketenpartners.
- Wij informeren onze leden waar mogelijk over de noodzakelijke lopende ontwikkelingen in diverse projecten rondom identiteitsmanagement en innovaties in processen die betrekking hebben op ID-vaststelling.
- De NVVB is voorstander van een uniform normenkader ID middelen. Wij zijn de afgelopen jaren actief betrokken geweest bij de ontwikkeling van het normenkader ID middelen. Ook de komende jaren zullen wij hierbij actief betrokken blijven middels het ondersteunen van de uitvoering van de PEER reviews. Een Peer review betekent dat de kwaliteit van het onderzoek of een proces beoordeeld wordt door collega's (in het Engels: "**peers**"). Je kan dit zien als een collegiale toetsing.

Digitale identiteit

- Wij willen een veilige koppeling tussen de fysieke en digitale identiteit. De komende twee jaar gaan we veel tijd besteden aan de ontwikkelingen op het gebied van de digitale identiteit. De NVVB wil gemeenten zo goed mogelijk vertegenwoordigen en informeren over eventuele veranderingen. Samen met de VNG en VNG Realisatie wil de NVVB een goede beproeving van het proces voor vaststelling van de identiteit en hoe dit versterkt dient te worden.
- De Wet digitale overheid heeft als doel het regelen van het veilig en betrouwbaar kunnen inloggen voor Nederlandse burgers en bedrijven bij de (semi-)overheid, door een hogere mate van betrouwbaarheid van elektronische identificatiemiddelen (eID). Wij informeren onze leden over

ontwikkelingen en consequenties voor de balieprocessen. De verwachte inwerkingtreding van deze wet is 2022. Een van de gevolgen is dat burgers moeten kunnen gaan inloggen met DigiD hoog. Er zullen burgers zijn die ondersteund moeten worden om DigiD naar DigiD hoog te krijgen. Een natuurlijk moment om dit te doen is tijdens het uitreiken van een nieuw ID bewijs (zoals Nik, rijbewijs). Voor Burgerzaken vraagt dit veel omdat hiervoor veel informatie aan inwoners gegeven moet gaan worden. Dit kost meer tijd bij het uitreiken. De VNG is bezig met een 10-tal gemeenten om een impactanalyse uit te voeren. Wij zullen als lid van de begeleidingsgroep de ontwikkelingen volgen en toetsen of de uitkomsten passen binnen de strategische uitgangspunten van de NVVB.

- Een andere ontwikkeling is de pin rest brief van DigiD Hoog. Ook dit kan gevolgen gaan hebben voor de taken van Burgerzaken. Wij zullen dit proces volgen en waar nodig onze leden informeren.

Rijbewijzen

- Wij vertegenwoordigen gemeenten bij de ontwikkelingen in het kader van het rijbewijsproces. Wij denken mee over innovatieve mogelijkheden en toetsen deze aan het strategisch kader van de NVVB.
- De eerste afgifte van een rijbewijs betreft tevens de koppeling van persoonsgegevens aan fysieke kenmerken van de houder. Er bestaat nog geen register waarin identiteiten zijn vastgelegd om zo de identiteit van een aanvrager te verifiëren, dus zal de bedoelde koppeling ergens in het aanvraagproces moeten plaatsvinden. Wij vinden dat dit een kerntaak van Burgerzaken is. De NVVB voert hierover het gesprek met ketenpartners.
- Het standpunt van de NVVB is dat we blijven streven naar een uniform proces voor de burgers bij het aanvragen van ID middelen. Onder ID middelen verstaan we: het paspoort, rijbewijs, NIK, DigiD en digitale identiteit. Het belang van een kwalitatief goede foto op de chip is groot. Je kunt alleen maar de beste kwaliteit krijgen door een digitale foto direct op de chip in een document te plaatsen in plaats van een foto eerst te printen en dan weer digitaal te maken. Het kwaliteitsverlies is dan te groot.
- Het DAR proces (verlenging van een rijbewijs) werkt al met een digitale foto opname. De NVVB is van mening dat we moeten en kunnen leren van het DAR proces. Het DAR proces voldoet aan de wensen in de samenleving en bij gemeenten wat betreft digitalisering van processen. De behoefte aan het DAR proces is daardoor groot. Wij streven naar een uniform proces voor het aanvragen van ID middelen. Gezien de huidige ontwikkelingen in het DAR proces zal dit proces wellicht in de toekomst naast het reguliere proces bij gemeenten door burgers voor het verlengen van een rijbewijs worden gebruikt.

Identiteitsfraude

- Aangezien de Werkgroep Tegengaan Identiteitsfraude (WTI) te maken heeft met de identiteitsvaststelling en het voorkomen van ID-fraude zijn er veel ketenpartners en gemeenten bij betrokken. De NVVB blijft de verbindende rol spelen tussen de ketenpartners en gemeenten op landelijk niveau. Om deze reden blijven we actief lid van de Landelijke Werkgroep Tegengaan Identiteitsfraude (LWTI).
- De NVVB is van mening dat in het kader van adequaat identiteitsmanagement, waarbij fraudebestrijding een prominent onderwerp is, medewerkers Burgerzaken aantoonbaar gecertificeerd moeten zijn, daarvoor in het bezit moeten zijn van diploma's uit het diplomastelsel Burgerzaken en periodiek moeten aantonen dat de vereiste vakdeskundigheid nog actueel is. Wij gaan dit de komende jaren onder de aandacht brengen bij onze leden bij regio bijeenkomsten en vragen hiervoor ook voortdurend aandacht bij onze ketenpartners zoals het ministerie van BZK en J&V. Zie hiervoor ook het programma Team van de Toekomst.

Verkiezingen

Verkiezingsagenda 2030

In de verkiezingsagenda 2030 staan in de komende jaren ieder jaar wijzigingen in het verkiezingsproces op de rol. Dit vraagt van de NVVB dat zij aansluit op voorgestelde wijzigingen en tegelijkertijd andere ontwikkelingen die de vereniging zelf belangrijk vindt, niet uit het oog verliest. Voor 2022 en 2023 zetten we daarom in op de volgende onderwerpen:

Verbeteren van de communicatie van de verkiezingsinformatie

- We pleiten ervoor de communicatie van verkiezingsinformatie ook via ons platform aan te bieden.
- Voor de ondersteuning van gemeenten willen we bevorderen dat webinars en kennissessies georganiseerd worden via de NVVB.
- We willen één vindplaats van alle actuele informatie met een goede zoekmachine toegankelijk voor gemeenten.

Bevriezingstermijn nieuwe wetgeving

- Ten aanzien van de invoeringstermijn van nieuwe wet- en regelgeving zetten wij ons in dat de afgesproken bevriezingstermijn van 3 maanden (en bij grote wijzigingen 6 maanden) gerespecteerd wordt.

Handzaam stembiljet

- Als de eerste kamer akkoord gaat met de experimentenwet dan zorgen wij ervoor dat we aansluiten bij de uitvoering en evaluatie van dit experiment.
- We blijven pleiten voor het gebruik van een handzamer en elektronisch telbaar stembiljet. Dit heeft voor ons een hoge prioriteit.

Verbeteren van de kwaliteit van de processen-verbaal

- Voor het verbeteren van de kwaliteit van het proces-verbaal is een nieuw model opgesteld en wordt een oefenvoorziening gemaakt. De NVVB blijft pleiten voor een volledig herontwerp van alle processen en werkzaamheden rondom de processen-verbaal. Het uitgangspunt hierbij moet eenvoud zijn teneinde de kwaliteit te verhogen.

Digitale hulpmiddelen en onderzoek technologische ontwikkelingen

- Wij pleiten voor verantwoord gebruik van digitale hulpmiddelen in het verkiezingsproces, zoals de StembureauApp.
- De mogelijke inzet van nieuwe technologieën in het verkiezingsproces moet worden onderzocht op toepasbaarheid en haalbaarheid.

Transitie Kiesraad

- De transitie van de Kiesraad zal naar verwachting in 2022 tot uitvoeringsvraagstukken leiden. Wij blijven aangehaakt op het traject rondom de transitie en zullen input leveren bij praktische- en uitvoeringsvraagstukken.

Actieplan toegankelijk stemmen

- Wij vinden een toegankelijk verkiezingsproces erg belangrijk. We zorgen dat we kennis en ervaringen delen en organiseren workshops over dit onderwerp.

Nieuwe procedure uitslagvaststelling

- De voorgestelde wetgeving stelt gemeenten voor de verplichting om bij onverklaarbare verschillen in processen-verbaal over te gaan tot hertelling. Wij blijven aandacht vragen voor de uitvoerbaarheid van deze regels en pleiten voor een afdoende financiële compensatie voor gemeenten.

Nieuwe programmatuur uitslagvaststelling (OSV)

- De impact van de nieuwe programmatuur wordt op dit moment onderzocht door middel van een impactanalyse. Wij blijven betrokken bij deze analyse en zullen aandacht vragen voor uitvoeringsvraagstukken en een zorgvuldige implementatie.

Invoering vervroegd stemmen

- Vervroegd stemmen zal naar verwachting vanaf 2023 een vast onderdeel uitmaken van de reguliere verkiezingen. Wij zullen aandacht vragen voor een goede financiële compensatie en de extra druk die dit meebrengt voor de toch al zwaar belaste verkiezingsorganisatie.

6. Producten en diensten

NVVB PublieksAcademie

In 2019 zijn we gestart met de herziening van de NVVB PublieksAcademie. Er werd onderzocht op welke manier de kwaliteit van de opleidingen en examens kan worden geoptimaliseerd en afgestemd op de behoefte van de gemeenten. Ook werd er gekeken hoe een nieuwe structuur van de opleidingen kan worden ontwikkeld die continu en relatief eenvoudig bijgesteld kan worden naar aanleiding van de veranderende eisen die aan medewerkers Burgerzaken worden gesteld. In 2021 zijn ook de diplomalijnen geaccrediteerd volgens het EQF (European Qualifications Framework) systeem. De basisopleidingen zijn ingeschaald op NLQF 4 (vergelijkbaar met mbo-4 niveau) en de specialistenopleidingen zijn ingeschaald op NLQF 6 (hbo-niveau). De herziening is in 2021 afgerond en vanaf oktober 2021 kunnen NLQF 4 examens gedaan worden. Vanaf november 2021 kunnen NLQF 6 examens gedaan worden.

Een belangrijk aspect hierbij is de aandacht voor de integrale verbanden binnen het vakgebied Burgerzaken. In 2022/2023 wordt er onderzocht of er elementen aan het opleidings-/examenpakket kunnen en/of moeten worden toegevoegd, zoals bijvoorbeeld een Leergang Verkiezingsmanagement. Ook praktische aspecten van examens (locaties, inschrijving, e.d.) en de kosten worden onderzocht. Daarnaast gaan we de komende jaren onderzoeken of het mogelijk en wenselijk is om te gaan werken met een register van gediplomeerde Burgerzaken medewerkers. Hierbij kun je denken aan een register waarin de mensen komen te staan die de examens volgens het herziene diplomastelsel hebben gevolgd. Gemeenten kunnen dit register raadplegen om te controleren of medewerkers in het bezit zijn van de diploma's.

Bij de herziening wordt samengewerkt met opleiders, gemeenten, onderwijsdeskundigen, ketenpartners en andere betrokkenen. Lopende opleidingen en curricula worden niet verstoord. Zodra er daadwerkelijk wijzigingen gaan plaatsvinden worden deze ruim van tevoren en in afstemming met de opleiders gecommuniceerd.

'Team van de Toekomst'

De wereld om ons heen verandert in hoog tempo. Dit betekent dat er van de gemeente steeds meer flexibiliteit, snelheid en resultaat wordt verwacht. Dit alles heeft consequenties voor de organisatie en medewerkers. De gemeentelijke organisatie zal meer procesgericht werken en heeft behoefte aan goed opgeleide, taakvolwassen en gemotiveerde medewerkers die beschikken over competenties als eigenaarschap, samenwerken en als host fungeren van en voor de lokale gemeenschap. Elke gemeente wil de inwoner snel en vooral goed helpen.

De NVVB gaat de komende twee jaren bijeenkomsten organiseren om gemeenten te informeren over het Team van de Toekomst traject. Dit gaan we samen met het Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties doen. De NVVB heeft een aantal jaar geleden samen met het AenO fonds de publicatie 'De Nieuwe Identiteit van Burgerzaken' opgeleverd. Door de unieke positie van de NVVB in het netwerk zijn wij in staat om zowel vanuit de inhoud als vanuit de veranderopgave van een gemeente te denken en te handelen.

Wij hebben een breed netwerk van partners die veel kennis en ervaring hebben op het ontwikkelen van organisaties, teams en medewerkers. Onder de (werk)naam 'Team van de Toekomst' biedt de NVVB hulp aan gemeenten met de opstart van een Team van de Toekomst traject. Dit programma helpt gemeenten om de veranderingen in de van haar en haar medewerkers gevraagde dienstverlening het hoofd te kunnen bieden. Een andere doelstelling van het programma Team van de Toekomst is dat medewerkers een individueel traject kunnen krijgen op het gebied van professionaliseren in of bewegen buiten hun huidige werkgebied.

Naast de aandacht voor de personele aspecten is er ook meer aandacht voor de hulpmiddelen en systemen die het werk van de medewerkers Burgerzaken kunnen ondersteunen.

Werkprocessen Burgerzaken

De NVVB-Werkprocessen Burgerzaken is een geregistreerd product van de NVVB waarvan ruim 100 gemeenten gebruik maken en een abonnement op onderhoud hebben. Het product wordt vanaf 2022 in een modernere tool beheerd en continue up-to-date gehouden.

Adviesbureau NVVB

Voor casuïstische vragen en kwesties die zo specifiek of vakspecialistisch zijn, dat er behoefte is aan advisering en ondersteuning, kunnen gemeenten terecht bij het Adviesbureau NVVB. De gemeente Amsterdam voert deze taak voor de NVVB uit.

NVVB Platform

Het NVVB Platform heeft inmiddels meer dan 2.000 deelnemers. Daarmee is het Platform dat sinds medio 2020 bestaat een groot succes. Voor de komende jaren zal het platform in een behoefte blijven voorzien.

In de open groepen treffen deelnemers elkaar op verschillende onderwerpen en worden ervaringen uitgewisseld en discussies gevoerd. In de gesloten groepen worden de deelnemers na toestemming van de beheerder toegelaten. Het streven is om het platform in de komende jaren meer in te zetten om zo onze leden actiever te betrekken bij de vereniging. De adviescommissies zullen meer worden gestimuleerd gebruik te maken van de functionaliteiten van het platform en van de deskundigheid van de op het platform actieve leden van de NVVB.

Het platform heeft een andere rol en functie dan die van het Adviesbureau NVVB. Voor casuïstische vragen en kwesties waarvoor, namens de NVVB, specifiek deskundig advies nodig is blijft het Adviesbureau NVVB het aangewezen kanaal.

Internationale belangenbehartiging

PIVA

De NVVB participeert in het PIVA-platform (overlegstructuur tussen Caribisch Nederland, de Caribische landen en Nederland) om de benodigde veranderingen op het gebied van 'Burgerzaken' vorm te geven, te ontwikkelen en ondersteunen. Zoals het realiseren van een adequate gegevensuitwisseling binnen en buiten het Caribisch gebied, het realiseren van een basisregistratie Personen, identiteitsmanagement en nieuwe dienstverleningsconcepten..

Het PIVA platform tracht dit te doen door op te treden als bemiddelaar tussen vraag en aanbod en het delen van kennis en kunde. De NVVB beziet haar rol in dit platform steeds in het licht van haar kerntaken en financiering. De komende jaren gaat de NVVB de NLQF 4 diploma's aanpassen naar de situatie op de BES eilanden

EVS

De Europäischer Verband der Standesbeamtinnen und Standesbeamten (EVS) richt zich op (internationaal) personen- en familierecht, nationaliteitsrecht, document- en identiteitsfraude, bescherming van persoonsgegevens en (persoons)gegevensuitwisseling.

De activiteiten bestaan uit kennisuitwisseling, rechtsvergelijking, advisering en inbreng van de uitvoeringspraktijk bij Europese instituties wat betreft Europese regelgeving. Een belangrijke taak ligt in de advisering en uitvoeringspraktijk met betrekking tot de digitale agenda van de EU, waar het de uitwisseling van persoonsgegevens en identiteitsvraagstukken betreft. Daarnaast tracht de EVS vanuit zijn positie de harmonisatie van wet- en regelgeving op het gebied van personen- en familierecht te bevorderen.

De deelnemende landen zijn op dit moment: België, Duitsland, Estland, Italië, Nederland, Polen, Roemenië, Schotland, Slovenië en Slowakije.

De zogenoemde presidency – vrij vertaald 'het dagelijks bestuur' van de EVS – wordt op dit moment gevormd door België, Italië en Nederland. De voorzitter van de NVVB is de huidige president (voorzitter) van de EVS. Vanuit die positie willen we onze invloed aanwenden voor deze belangenbehartiging in Europa.

7. De vereniging

De NVVB is in 1994 opgericht als rechtsopvolger van de Nederlandse Vereniging voor Ambtenaren van de Burgerlijke Stand (NEVABS, opgericht in 1933) en de Vereniging voor Bevolkingsboekhouding en Militaire Zaken (VBM, opgericht in 1937). Hiermee zijn ambtenaren in het domein Burgerzaken al bijna 90 jaar verenigd.

De NVVB is in essentie een vereniging. Het ‘verenigen’, ondersteunen, verbinden, de onderlinge contacten en ‘de menselijke maat’ zijn essentiële maatstaven. Daar schuilt veel kracht in. In 2020 en 2021 is dit met de coronacrisis eens te meer gebleken. In alle consequenties en te nemen maatregelen vonden de leden van de NVVB elkaar en konden we ondersteuning vinden.

Met alle 344 (per 1 januari 2022) gemeenten als lid en ongeveer 1.400 individuele leden bereikt de NVVB heel Nederland. Ook dat is een constante factor van belang. Voor onszelf en voor onze ketenpartners. De NVVB vertegenwoordigt een bijzonder en belangrijk vakgebied. Dat wordt met de huidige technologische ontwikkelingen en samenhangende belangen ten aanzien van persoonsregistratie, identiteit en verkiezingen alleen maar belangrijker.

De NVVB wil nog slagvaardiger opereren in een tijd waarin ontwikkelingen en communicatie steeds sneller gaan. We willen nog meer gebruik maken van de kennis en expertise van leden, die met behulp van digitale middelen makkelijker betrokken kunnen worden bij acute vraagstukken of complexe ontwikkelingen. Door meer en beter gebruik te maken van het NVVB Platform kan die betrokkenheid eveneens vergroot worden.

Voorop staat dat we aan het wezen van de vereniging vasthouden. Met de doelstellingen zoals opgenomen in onze missie, visie en statuten, en met een bestuurlijke inrichting die recht doet aan een democratische vertegenwoordiging en transparante invloed van de leden. Tegen deze achtergrond investeren we in de participatie, betrokkenheid en deskundigheid van onze leden, een professioneel verenigingsbestuur en –management, en een gemotiveerde en goed gefaciliteerde werkorganisatie.

8. Begroting

In het hiervoor geschetste strategisch kader zijn de hoofdlijnen van onze werkzaamheden en beoogde prioriteiten voor de komende periode aangegeven. Hoewel niet specifiek benoemd, behoren de reguliere werkzaamheden met betrekking tot alle thema's – zoals advisering bij nieuwe wet- en regelgeving, communicatie met en informeren van de leden, individuele advisering van gemeenten door het bureau en het Adviesbureau NVVB – uiteraard ook continu tot de prioriteiten.

COVID-19 heeft sinds begin 2020 voor veel verenigingen flinke financiële gevolgen. Zo ook voor de NVVB. Vooral het niet of op andere wijze kunnen doorgaan van congressen en de consequenties voor examinering en opleidingen in de NVVB PublieksAcademie veroorzaken een financieel risico. Door reëel te begroten en rekening te houden met een coronaproof congres in de begroting, is er een sluitende begroting voor 2021 opgeleverd. Ondanks dat het jaarcongres niet is doorgegaan is de verwachting is dat we 2021 zullen afsluiten met een klein positief resultaat. Dit wordt mede gerealiseerd door de betaalde webinars die we hebben georganiseerd en de extra opbrengsten van media en advertenties.

In 2021 zijn er een aantal besparings- en verdienmaatregelen getroffen. Hiermee hebben we de begroting voor 2021 sluitend kunnen krijgen. Wij zullen een aantal van deze maatregelen ook doorvoeren naar 2022 zodat we voor 2022 wederom een sluitende begroting kunnen aanbieden.

